

Posudek diplomové práce Mgr. Moniky Stachové *Němci na Slovensku během druhé světové války*, Fakulta humanitních studií, 2022.

Monika Stachová předkládá k obhajobě diplomovou práci, k níž přistoupila k problematice Němců na Slovensku během druhé světové války především z archivních zdrojů a zaměřila se na otázku společenského života německé menšiny v bývalých jazykových ostrovech na Slovensku.

Studentka si ukousla příliš velké sousto, ačkoli by práce mohla být zajímavým přínosem pro jednotlivá odvětví společenského života, tak potíží je, že diplomantka se snaží pojmut, co největší objem dat o politice, školství, kultuře atd., tak že adekvátním zpracování by práce mohla vydat na monografii. Autorka však nahustila vše do 60. stránkového textu, čímž práce ztrácí na komplexitě a působí celkově velmi povrchně. Kdyby si studentka vybrala pouze jeden aspekt, kterému by se podrobněji věnovala, měla by tato práce vysoký potenciál, nicméně takto se jedná o soubor citací bez kritického zhodnocení.

Oceňuji, že diplomantka použila k sepsání práce bohaté prameny v podobě archivních zdrojů. Výtku mám k přílišnému množství otázek, které autorka na začátku práce uvedla s tím, že se na ně bude snažit odpovědět, což se jí bohužel z velké části nepodařilo. Chybou bylo, že si diplomantka nestanovila dva až tři cíle, které by detailně a řádně splnila. Autorka si měla jasně vytyčit, na co se zaměří, cíl práce tak není jasně daný. A z toho důvodu na některé otázky, které studentka klade, nejen že v diplomové práci neodpověděla, ale dokonce ani není možné na ně objektivně a adekvátně odpovědět, například „*A co pro některé znamenalo být Němcem či Němkou?*“ (s. 12).

Vyzdvihuji dobře a systematicky popsanou teoretickou část a teoretická východiska, kde autorka pracuje mj. s otázkou paměti a loajality. Velký problém této diplomové práce ale vidím v tom, že autorka našla skutečně mnoho pramenů a zdrojů – především v archivech – ale neumí s nimi pracovat. Nedostatkem je, že studentka Stachová k pramenům přistupuje bez kritického hodnocení, takže čerpá z oficiálních záznamů, aniž by je hlouběji analyzovala. Například: „*Zároveň bylo nacistické Německo chápáno jako zdroj modernizačních tendencí a pokrokové kultury. Spišské Německo vnímalo sebe samotné jako zprostředkovatele německých kulturních výtobytků, které následně předávalo slovenské společnosti. Případlo si však nedoceněné ze strany slovenských státních orgánů, které tento přínos nikdy explicitně*

nevyzdvihovaly.“ (Zdroj: Das Zipser Deutschtum und die kulturellen Beziehungen zwischen dem Deutschen Reiche und der Slowakei. In: *Karpathen-Post*, 20. 1. 1940, s. 1.), (s. 35).

Problematické je také to, že o Němkách a Němcích na Slovensku se z této práce příliš nedozvíme. V úvodu práce autorka slibuje zodpovědět mnoho detailních a téměř až osobních otázek a témat ze životů německé menšiny, nicméně diplomová práce se zabývá politickými vizemi a uplatňováním mocenských praktik Německa samotného, takže problematika každodenního života Němců a jejich vnímání německé národnosti na slovenském území, nám zůstává skryta.

Diplomová práce, byť sebevědomě a odvážně načrtnutá, původní ideu zcela nenaplnila. Oceňuji množství citovaných pramenů a citovaných zdrojů, nicméně zcela chybí jejich kritické zhodnocení. Celkově tak zůstal potenciál tématu nevyužitý. Práci proto hodnotím jako **horší dobře**.

V Praze, 30. ledna 2022

Mgr. et Mgr. Markéta Minářová